

Pohrebný príhovor za kňazov

Drahý otec arcibiskup, otcovia biskupi, kňazi, rehoľníci, rehoľníčky, rodina zosnulého, priatelia, známi, drahí bratia a sestry. Nič nie je náhoda a nič sa nedeje bez Božej vôle a bez Božieho riadenia.

Skúsme sa len zamyslieť, čo všetko sme prežili za posledný mesiac. Na veľkonočný pondelok 21. apríla sme sa dozvedeli, že si Pán povolal do večnosti pápeža Františka. A takto presne pred mesiacom sa konal jeho pohreb. Presne mesiac na to, v stredu 21. mája odišiel do večnosti Mons. Ján Formánek, pápežský prelát. A dnes, presne o mesiac po pápežovom pohrebe, sa lúčime s otcom Jánom.

Otec Ján a pápež František boli vekom rovesníci. Otec Ján bol len o 44 dní starší. Na tomto mieste sa stretli 13. septembra v roku 2021, keď pápež František navštívil Slovensko. Otec Ján má doma vystavenú fotografiu ako pri stretnutí prosí pápeža Františka o požehnanie. A on mu ho samozrejme rád udelil. Obaja odišli do večnosti vo svätom jubilejnom roku.

Pokora, láska, jednoduchosť, viera, a kňazstvo. Toto sprevádzalo nás všetkých kňazov v osobe duchovného otca Jána.

Dovoľte mi, aby som bol teraz osobnejší. Pred 46 rokmi som prvýkrát uvidel tohto vzácného kňaza v mojej rodnej farnosti Preseľany. Stal sa naším pánom farárom. Ja som mal vtedy 10 rokov. Nevedel som, čo je v tom človeku, ale vnímal som, že to bolo niečo vzácné, veľké, hlboké a upútalo to moju pozornosť. Myslím si, že to začalo formovať aj moje kňazské povolanie. Keď som sa mal ako 18-ročný rozhodnúť podať si prihlášku do seminára, zdôveril som sa mu, že sa bojím, a že ešte asi počkám. On sa ma na to spýtal: „*To povieš aj Ježišovi, že nejdeš, a že sa bojíš?*“ A od toho času som už nedokázal Ježišovi povedať nie, ani môjmu učiteľovi. A tak mňa i mnohých nás kňazov viedol ku kňazstvu. Mnohým z nás kázal na primíciách a výročiach kňazskej vysviacky. Dar života, ktorý dostal od Pána, zapojil na 66 rokov do oddanej kňazskej služby. Mohli sme ho stretnúť vo viacerých farnostiach. Dlhých 19 rokov bol farárom v Modrom kostolíku. Po vzniku našej bratislavskej arcidiecézy mu otec arcibiskup Stanislav dal dôveru a poveril ho službou generálneho vikára.

Byť kňazom 66 rokov, to je dlhý čas. Len si skúsme predstaviť, že ak by vyspovedal len jedného veriaceho denne, nastúpil by sa tu 25-tisícový zástup. A my dobre vieme, že spovedával rád a zmieril s Bohom oveľa viac ľudí. A k tomu koľkých

pokrstil, zosobášil, zaopatril v chorobe... Za tie roky sú to naozaj veľké zástupy. Všetkým týmto slúžil ako otec. Všetkým otváral svoju náruč a svoje kňazské srdce.

Kde bral toľko sily? Zdroj, z ktorého čerpal, mi odhalil, keď mi kázal na primíciách: *„Dar kňazstva je najväčší dar a ani jeden z nás ho nedostal pre seba, ale na to, aby slúžil Božiemu ľudu. A vždy ako kňaz dávaj ľuďom predovšetkým Boha. Predstav si veľkosť Božej lásky. Boh klačí pri človeku, aby mu umýval nohy. Janko, neboj sa. Aj keby nám všetko vzali a nič by nám nezostalo, predsa nám nemôžu vziať to najcennejšie: Eucharistiu. Nezabúdaj na chvíľky adorácie pred svätostánkom. Lebo aj ty máš účasť na ľudskosti, ktorá bude unavená, znechutená, pokúšaná. Pred svätostánkom budeš vždy znova začínať. A keby si niekedy nevidel zmysel svojho kňazského života, pozri na svoj primičný kríž, ktorý som ti daroval, a zmysel nájdeš v ňom.“*

Bratia kňazi, dá sa zabudnúť na takéto slová od otca Jána? A k tomu si ešte v srdci nosím jeho krásnu odpoveď na otázku, ako sa má. S úsmevom odpovedal: *„Každý deň sa mám lepšie a lepšie, lebo som bližšie Pánovi.“*

Blízkosť Pánovi sa naplnila v stredu večer. Ale skôr ako otec Ján odišiel, daroval ešte jeden dar. Mohol som prísť k jeho nemocničnému lôžku a rozlúčiť sa s ním. Myslím si, že to pre neho bola hodina Getsemany. Pre mňa bola táto krátka návšteva akoby mini duchovnými cvičeniami. Mohol som sa ho dotknúť a šepotom, akoby sa spovedal, ma poprosil: *„Posaď ma na posteli.“* Ja som si vtedy spomenul, ako on usádzal všetkých, čo k nemu prichádzali na návštevu, ako sa na nich usmieval, počúval ich, radil im a povzbudzoval ich. Potom chcel otec Ján vstať, ale to nám už nešlo. Vtedy mi prišla do srdca otázka: Koľkých on cez dar kňazstva postavil na nohy? Tí, ktorí už nevládali, boli znechutení, bezradní a smutní. Nakoniec som ho uložil na lôžko a opäť som rozjímal: Koľkých on ukladal na smrteľnom lôžku zaopatrených sviatosťami a pripravených na večnosť? Napokon som zdvihol na posteľ jeho nevládne nohy. Zdalo sa mi, akoby ešte chceli bežať za pastoračnou službou, tam, kam ich Pán posielal.

Tá chvíľa bola pre mňa veľkou školou. Bola to nádherná lekcija kňazskej obety zo života kňaza kňazovi, i nám všetkým kňazom a veriacim. Keby som si mohol ešte niečo priať, chcel by som mať vždy po svojej pravici takého kňaza ako bol on. Keď som odchádzal z jeho izby, ešte som sa naposledy otočil. Pozeral som sa na svojho najlepšieho učiteľa v živote. a čítal som z jeho tváre, ako sa pripravuje povedať: *„Je dokonané.“*

Pane, ďakujeme ti za otca Jána a za nádherné a požehnané roky prežité s ním.